

Державна податкова
служба України

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Як фізичній особі – підприємцю – платнику єдиного податку (крім е-резидента) відмовитись від застосування спрощеної системи оподаткування та у яких випадках така відмова є обов'язковою?

Відповідно до п. 298.2 ст. 298 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) відмова від спрощеної системи оподаткування платниками єдиного податку першої – третьої груп здійснюється в порядку, визначеному підпунктами 298.2.1 – 298.2.3 п. 298.2 ст. 298 ПКУ.

Для відмови від спрощеної системи оподаткування суб'єкт господарювання не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку нового календарного кварталу (року) подає до контролюючого органу заяву (п.п. 298.2.1 п. 298.2 ст. 298 ПКУ).

Платники єдиного податку можуть самостійно відмовитися від спрощеної системи оподаткування у зв'язку з переходом на сплату інших податків і зборів, визначених ПКУ, з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) кварталом, у якому подано заяву щодо відмови від спрощеної системи оподаткування у зв'язку з переходом на сплату інших податків і зборів (п.п. 298.2.2 п. 298.2 ст. 298 ПКУ).

Згідно з п.п. 298.2.3 п. 298.2 ст. 298 ПКУ платники єдиного податку, зокрема, фізичні особи – підприємці зобов'язані перейти на сплату інших податків і зборів, визначених ПКУ, у таких випадках та в строки:

1) у разі перевищення протягом календарного року встановленого обсягу доходу платниками єдиного податку першої і другої груп та нездійснення такими платниками переходу на застосування іншої ставки – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) кварталом, у якому відбулося таке перевищення;

2) у разі перевищення протягом календарного року обсягу доходу, встановленого п.п. 3 п. 291.4 ст. 291 ПКУ, платниками єдиного податку першої і другої груп, які використали право на застосування інших ставок, встановлених для третьої групи, – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) кварталом, у якому відбулося таке перевищення;

3) у разі перевищення протягом календарного року встановленого обсягу доходу платниками єдиного податку третьої групи (крім

платників єдиного податку третьої групи – електронних резидентів (е-резидентів)), – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) кварталом, у якому відбулося таке перевищення;

4) у разі застосування платником єдиного податку іншого способу розрахунків, ніж зазначені у п. 291.6 ст. 291 ПКУ (крім платників єдиного податку третьої групи – електронних резидентів (е-резидентів)), – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, у якому допущено такий спосіб розрахунків.

При цьому п. 291.6 ст. 291 ПКУ передбачено, що платники єдиного податку першої – третьої груп повинні здійснювати розрахунки за відвантажені товари (виконані роботи, надані послуги) виключно в грошовій формі – готівковій або безготівковій (у тому числі з використанням електронних грошей);

5) у разі здійснення видів діяльності, які не дають права застосовувати спрощену систему оподаткування, – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, у якому здійснювалися такі види діяльності;

6) у разі перевищення чисельності фізичних осіб, які перебувають у трудових відносинах з платником єдиного податку, – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, у якому допущено таке перевищення;

7) у разі здійснення видів діяльності, не зазначених у реєстрі платників єдиного податку (крім платників єдиного податку третьої групи – електронних резидентів (е-резидентів)), – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, у якому здійснювалися такі види діяльності;

8) у разі наявності податкового боргу у розмірі, що перевищує суму, визначену абзацом третім п. 59.1 ст. 59 ПКУ, на кожне перше число місяця протягом двох послідовних кварталів – в останній день другого із двох послідовних кварталів.

Слід зазначити, що абзацом третім п. 59.1 ст. 59 ПКУ визначено, що податкова вимога не надсилається (не вручається), а заходи, спрямовані на погашення (стягнення) податкового боргу, не застосовуються, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує ста вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

9) у разі здійснення платниками першої або другої групи діяльності, яка не передбачена у підпунктах 1 або 2 п. 291.4 ст. 291 ПКУ відповідно, – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) кварталом, у якому здійснювалася така діяльність.

Водночас відповідно до п. 293.8 ст. 293 ПКУ ставки, встановлені пп. 293.3 – 293.5 ст. 293 ПКУ, застосовуються з урахуванням таких особливостей:

1) платники єдиного податку першої групи, які у календарному кварталі перевищили обсяг доходу, визначений для таких платників у п. 291.4 ст. 291 ПКУ, з наступного календарного кварталу за заявою переходять на застосування ставки єдиного податку, визначеної для платників єдиного податку другої або третьої групи, або відмовляються від застосування спрощеної системи оподаткування.

Такі платники до суми перевищення зобов'язані застосувати ставку єдиного податку у розмірі 15 відсотків.

Заява подається не пізніше 20 числа місяця, наступного за календарним кварталом, у якому допущено перевищення обсягу доходу;

2) платники єдиного податку другої групи, які перевищили у податковому (звітному) періоді обсяг доходу, визначений для таких платників у п. 291.4 ст. 291 ПКУ, в наступному податковому (звітному) кварталі за заявою переходять на застосування ставки єдиного податку, визначеної для платників єдиного податку третьої групи, або відмовляються від застосування спрощеної системи оподаткування.

Такі платники до суми перевищення зобов'язані застосувати ставку єдиного податку у розмірі 15 відсотків.

Заява подається не пізніше 20 числа місяця, наступного за календарним кварталом, у якому допущено перевищення обсягу доходу;

3) платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи – підприємці), які перевищили у податковому (звітному) періоді обсяг доходу, визначений для таких платників у п. 291.4 ст. 291 ПКУ, до суми перевищення застосовують ставку єдиного податку у розмірі 15 відс., а також зобов'язані у порядку, встановленому главою 1 «Спрощена система оподаткування, обліку та звітності» розд. XIV ПКУ, перейти на сплату інших податків і зборів, встановлених ПКУ.

Заява подається не пізніше 20 числа місяця, наступного за календарним кварталом, у якому допущено перевищення обсягу доходу.

Матеріали розміщено на вебпорталі ДПС за посиланням:

<https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/794552.html> .

Контакт-центр ДПС України: 0-800-501-007. Сервіс "Пульс" 0800-501-007.
Вебпортал ДПС: <https://tax.gov.ua/>, субсайт Головного управління ДПС
у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>.
14000, Чернігів, вул. Ремісника, 11, тел.: (0462) 652-300

